

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA

SMJERNICE EKONOMSKE I FISKALNE
POLITIKE ZA RAZDOBLJE
2019. - 2021.

Zagreb, srpanj 2018.

SADRŽAJ

SADRŽAJ.....	2
POPIS TABLICA.....	3
1. UVOD.....	4
2. CILJEVI EKONOMSKE POLITIKE	5
3. MAKROEKONOMSKI OKVIR U SREDNJOROČNOM RAZDOBLJU	7
4. FISKALNI OKVIR U SREDNJOROČNOM RAZDOBLJU	10
4.1. Kretanje prihoda državnog proračuna u razdoblju 2019. – 2021.	10
4.2. Kretanje rashoda državnog proračuna u razdoblju 2019. – 2021.	12
4.3. Izvanproračunski korisnici, trgovačka društva te druge pravne osobe u sektoru opće države 22	
4.4. Manjak/višak konsolidirane opće države	22
4.5. Stanje i projekcija kretanja javnog duga	23

POPIS TABLICA

<i>Tablica 1: Makroekonomski okvir u razdoblju 2017. – 2021.</i>	<i>7</i>
<i>Tablica 2: Kretanje prihoda državnog proračuna u razdoblju 2017. – 2021.</i>	<i>12</i>
<i>Tablica 3: Kretanje rashoda državnog proračuna koji se financiraju iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka u razdoblju 2017. – 2021.</i>	<i>13</i>
<i>Tablica 4: Kretanje rashoda državnog proračuna koji se financiraju iz vlastitih prihoda, prihoda za posebne namjene, pomoći i donacija u razdoblju 2017. – 2021.</i>	<i>14</i>
<i>Tablica 5: Kretanje ukupnih rashoda državnog proračuna u razdoblju 2017. – 2021.</i>	<i>14</i>
<i>Tablica 6: Limiti ukupnih rashoda po razdjelima državnog proračuna za izvore financiranja: opći prihodi i primici, doprinosi i namjenski primici za razdoblje 2019. – 2021.</i>	<i>21</i>
<i>Tablica 7: Manjak/višak izvanproračunskih korisnika, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba u sektoru opće države</i>	<i>22</i>
<i>Tablica 8: Manjak/višak općeg proračuna u razdoblju 2017. – 2021., nacionalna i ESA 2010 metodologija</i>	<i>23</i>

1. UVOD

Vlada Republike Hrvatske je krajem travnja 2018. godine usvojila te dostavila Europskoj komisiji Nacionalni program reformi Republike Hrvatske za 2018., kao i Program konvergencije Republike Hrvatske za razdoblje 2018. – 2021. Program konvergencije opisuje makroekonomska i fiskalna kretanja te izgled u narednom razdoblju, a definira i planove za osiguravanje srednjoročne održivosti javnih financija. Ovaj dokument ujedno predstavlja i makro-fiskalni okvir reformskih mjera opisanih u Nacionalnom programu reformi. U tom smislu, Program konvergencije predstavlja strateško polazište za izradu Smjernica, čije su postavke definirane i Preporukama Vijeća Europske unije, prema kojima se očekuje da kretanje manjka općeg proračuna i javnog duga bude u skladu s odredbama Pakta o stabilnosti i rastu.

Smjernice sadrže: (1) ciljeve ekonomske politike za trogodišnje razdoblje; (2) makroekonomski i fiskalni okvir RH te (3) visinu financijskog plana državnog proračuna po razdjelima organizacijske klasifikacije za prethodnu i tekuću proračunsku godinu, kao i visinu financijskog plana u narednom trogodišnjem razdoblju. Financijski plan obuhvaća visinu sredstava potrebnih za provedbu postojećih programa odnosno aktivnosti koje proizlaze iz trenutno važećih propisa te visinu sredstava potrebnih za uvođenje i provedbu novih ili promjenu postojećih programa odnosno aktivnosti. Smjernice također sadrže i ciljane vrijednosti salda kojih se izvanproračunski korisnici, odnosno trgovačka društva i druge pravne osobe koja ulaze u obuhvat sektora opće države, trebaju pridržavati u nadolazećem srednjoročnom razdoblju.

2. CILJEVI EKONOMSKE POLITIKE

Okvir makroekonomske politike Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: RH), obilježen je nastavkom pozitivnih kretanja ekonomske aktivnosti u srednjoročnom razdoblju. Predviđa se da će bruto domaći proizvod (u daljnjem tekstu: BDP) zabilježiti realni rast od 2,8% u 2018. godini, 2,7% u 2019. te 2,5% u 2020. i 2021. godini. Kroz cijelo projekcijsko razdoblje gospodarski rast će se temeljiti na pozitivnom doprinosu domaće potražnje, dok će doprinos neto inozemne potražnje biti negativan. Očekuje se niska i stabilna inflacija te nastavak pozitivnih kretanja na tržištu rada uz daljnje smanjenje stope nezaposlenosti.

Istodobno, fiskalna politika bit će određena naporima u svrhu daljnjeg jačanja fiskalne održivosti, usklađene s odredbama Pakta o stabilnosti i rastu te poticanja ekonomskog rasta i razvoja uz osiguravanje primjerene skrbi za građane RH. Pritom će ključni naglasak biti na reformskim aktivnostima koje se poduzimaju i na prihodnoj i na rashodnoj strani proračuna, a kojima je cilj ojačati dugoročni potencijal hrvatskog gospodarstva, realnu konvergenciju prema zemljama unutar europodručja¹ i smanjenje makroekonomskih neravnoteža.

Na prihodnoj strani proračuna, važnu ulogu ima cjelovita reforma poreznog sustava koja je započela 1. siječnja 2017. te nastavljena u 2018. godini s ciljem smanjenja ukupnog poreznog i administrativnog opterećenja, stvaranja stabilnijeg i jednostavnijeg poreznog sustava koji će pružiti veću sigurnost za sve porezne obveznike. Treći krug poreznog rasterećenja predviđa se od početka 2019. godine, a najznačajnije izmjene odnose se na promjene u oporezivanju porezom na dodanu vrijednost te oporezivanju rada. Snižavanjem stope PDV-a na pojedine kategorije hrane umanjuje se njegov regresivni učinak na najosjetljivije skupine građana, a ujedno se povećava i raspoloživi dohodak kućanstava. U dijelu oporezivanja rada smanjuje se ukupan trošak rada za poslodavca i time otvara prostor za povećanje plaća zaposlenika. Izmjene u sustavu poreza na dohodak pozitivno će utjecati na konkurentnost visokokvalificiranih zaposlenika poput IT stručnjaka, liječnika, inženjera i drugih. Također, ovim poreznim izmjenama planira se i daljnje smanjivanje administrativnog opterećenja. Značajan učinak na prihode proračuna imat će i povlačenje sredstva iz EU fondova koja će biti usmjerena na različite razvojne i infrastrukturne projekte te aktivnosti istraživanja i inovacija, čime će postati jedna od ključnih instrumenta jačanja razvojnih kapaciteta svih krajeva RH.

Rashodna strana proračuna određena je daljnjim jačanjem fiskalne održivosti uz provođenje mjera u svrhu poticanja razvoja i adekvatne skrbi za sve slojeve stanovništva. Naglasak se i dalje stavlja na mjere demografske obnove, uključujući i provedbu mjera obiteljske i populacijske politike, kao što su proširenje obuhvata korisnika doplatka za djecu, nastavak subvencioniranja stambenih kredita građanima kojima se omogućuje povoljnija kupnja prve, odnosno veće nekretnine i povećanje iznosa novčanih potpora za vrijeme korištenja roditeljskog dopusta.

Uz navedeno jedan od prioriteta Vlade je i uspostavljanje usklađenog i učinkovitog sustava odgoja i obrazovanja, koji odgovara zahtjevima modernog i za život potrebnog obrazovanja. Poseban naglasak se, u tom smislu, stavlja na usmjerenost odgoja i obrazovanja prema razvoju generičkih kompetencija. Sukladno tome osiguravaju se dodatna sredstva za provedbu kurikularne reforme,

¹ Realna konvergencija mjeri se dohotkom odnosno BDP-om po stanovniku (prema paritetu kupovne moći) zemlje u odnosu na BDP prema stanovniku europodručja. Unutar europodručja se očekuje da će se razlike u realnom dohotku po stanovniku između država članica postupno smanjivati, odnosno da će nastupiti realna konvergencija i usklađenost poslovnih ciklusa.

posebice za stručna usavršavanja učitelja i nastavnika te uspostavu sustava razvoja digitalno zrelih škola. Nadalje, osiguravaju se sredstva usmjerena na poboljšanje učinkovitosti financiranja visokog obrazovanja s ciljem unapređenja programskog financiranja.

U prvoj polovici 2020. godine RH će po prvi puta predsjedati Vijećem Europske unije. Predsjedanje Vijećem Europske unije iznimna je prilika da se kroz održavanje brojnih događanja članicama EU približi kultura, umjetnost, povijest, znanost, prirodne ljepote, kao i općenito nacionalni identitet RH. Također, prilika je to za Hrvatsku, da definirajući svoj program i smjer predsjedanja Vijećem Europske unije, pridonese razvoju i nadogradnji europskih politika i tako dodatno potvrdi svoju predanost europskim vrijednostima. Kako poslovi vezani za pripremu i provedbu odluka povezanih s pripremom predsjedanja imaju prioritet u radu svih tijela državne uprave osiguravaju se dodatna sredstva upravo za navedene namjene.

Planirana su i povećana izdvajanja za mirovine koja su rezultat indeksacije po općim i posebnim propisima te očekivanog priljeva novih umirovljenika.

Sveukupno opisana fiskalna kretanja proračuna rezultirat će manjkom općeg proračuna prema ESA 2010 metodologiji u iznosu od 0,4% BDP-a u 2019. godini. U 2020. predviđa se uravnotežen proračun, dok se u 2021. očekuje višak od 0,5% BDP-a. U isto vrijeme, projicira se i daljnje smanjenje udjela javnog duga u BDP-u i to za 12 postotnih bodova do kraja 2021. godine, čime će se ispuniti jedan od strateških ciljeva Vlade RH, ali i zahtjevi iz preventivnog dijela Pakta o stabilnosti i rastu, što je preduvjet za poboljšanje kreditnog rejtinga na razinu investicijskog.

3. MAKROEKONOMSKI OKVIR U SREDNJOROČNOM RAZDOBLJU

Makroekonomski okvir iz ovog dokumenta izrađen je na temelju informacija i podataka dostupnih do sredine srpnja 2018. godine. Vanjske pretpostavke za izradu makroekonomskih projekcija preuzete su iz posljednjih projekcija Međunarodnog monetarnog fonda², Europske komisije³, Europske središnje banke⁴ i *The Economist Intelligence Unit*⁵. Iako se u međunarodnom okruženju u narednom razdoblju i dalje očekuju povoljna kretanja, u usporedbi s prethodnim projekcijama navedenih institucija⁶, projekcija rasta svjetske trgovine blago je korigirana na niže u 2018. i 2019. godini. Očekivanja svjetskog gospodarskog rasta nisu znatnije korigirana, međutim predviđeni rast BDP-a EU i eurozone blago je korigiran na niže u 2018. godini u usporedbi s prethodnim projekcijama. Uslijed osjetnog povećanja cijena nafte na svjetskim tržištima u 2018. godini, u čitavom srednjoročnom razdoblju očekuju se više cijene nafte u odnosu na prethodne projekcije.

Tablica 1: Makroekonomski okvir u razdoblju 2017. – 2021.

	2017.	Projekcija 2018.	Projekcija 2019.	Projekcija 2020.	Projekcija 2021.
BDP - tekuće cijene, mil. HRK	365.643	382.315	399.681	416.629	434.018
BDP - realni rast (%)	2,9	2,8	2,7	2,5	2,5
Potrošnja kućanstava	3,6	3,5	2,9	2,6	2,5
Državna potrošnja	2,7	2,5	2,0	1,8	1,7
Bruto investicije u fiksni kapital	3,8	5,9	6,7	5,9	5,6
Izvoz roba i usluga	6,4	4,6	4,9	4,6	4,4
Uvoz roba i usluga	8,1	6,7	6,6	5,9	5,6
Doprinosi rastu BDP-a	2,9	2,8	2,7	2,5	2,5
Potrošnja kućanstava	2,1	2,0	1,7	1,5	1,4
Državna potrošnja	0,5	0,5	0,4	0,4	0,3
Bruto investicije u fiksni kapital	0,8	1,2	1,4	1,3	1,2
Promjena zaliha	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0
Izvoz roba i usluga	3,1	2,3	2,6	2,5	2,4
Uvoz roba i usluga	-3,7	-3,3	-3,4	-3,1	-3,1
Rast deflatora BDP-a (%)	1,1	1,8	1,8	1,7	1,7
Rast indeksa potrošačkih cijena (%)	1,1	1,7	1,6	1,6	1,7
Rast zaposlenosti* (%)	2,2	2,4	1,8	1,5	1,4
Stopa nezaposlenosti, anketna (%)	11,2	9,5	8,5	7,8	7,3

* Definicija nacionalnih računa, domaći koncept.

Izvor: DZS, Ministarstvo financija

U usporedbi s prethodnim projekcijama Vlade RH iz travnja ove godine⁷, projicirane stope gospodarskog rasta u ovom makroekonomskom okviru ostale su nepromijenjene, no, uzevši u obzir dosadašnja ostvarenja makroekonomskih pokazatelja i najnovije projekcije svjetskih gospodarskih kretanja, promijenjene su projekcije realnog rasta pojedinih komponenti BDP-a, inflacije te kretanja na tržištu rada. Pritom je, zbog znatno povoljnijih ostvarenja na tržištu rada od ranije očekivanih, kao i njenog rasta iznad očekivanja početkom godine, projekcija rasta potrošnje kućanstava korigirana

² *World Economic Outlook Update*, srpanj 2018.

³ *European Economic Forecast*, Summer 2018 (Interim), srpanj 2018.

⁴ *Eurosystem staff macroeconomic projections for the euro area*, lipanj 2018.

⁵ Srpanj 2018.

⁶ MMF - travanj 2018., Europska komisija - svibanj 2018., ECB - ožujak 2018. te EIU – travanj 2018.

⁷ Program konvergencije RH za razdoblje 2018. – 2021.

naviše u prve dvije godine projekcijskog razdoblja, naročito u 2018. godini⁸. Rast bruto investicija u fiksni kapital predviđen u prethodnim projekcijama, u skladu s dosadašnjim ostvarenjima, smanjen je u 2018. godini (sa 6,7% na 5,9%) te blago povećan u ostatku projekcijskog razdoblja. Projekcije rasta izvoza i uvoza roba i usluga također su niže u usporedbi s prethodnim projekcijama⁹, uslijed slabijeg rasta svjetske trgovine od ranije očekivanog te nepovoljnijih ostvarenja robne razmjene u dosadašnjem dijelu godine. Prema dosad objavljenim podacima, čini se kako će rast plaća i zaposlenosti biti snažniji no što je prvotno predviđeno, dok se, prvenstveno zbog snažnijeg rasta cijena nafte na svjetskom tržištu od ranije očekivanog, ali i snažnijih unutarnjih pritisaka, predviđa viša inflacija i rast deflatora BDP-a.

Potrošnja kućanstava najviše će pridonositi rastu domaće potražnje u srednjoročnom razdoblju, uslijed nastavka rasta zaposlenosti i plaća, visoke razine potrošačkog povjerenja, oporavka kreditiranja te nastavka priljeva prihoda od turizma. U skladu s dinamikom realnog raspoloživog dohotka, realni rast potrošnje kućanstava bilježit će niže stope rasta prema kraju srednjoročnog razdoblja. Doprinos državne potrošnje gospodarskom rastu tijekom srednjoročnog razdoblja neće biti značajan te će usporavati prema kraju razdoblja. Pod utjecajem povoljnih gospodarskih kretanja, daljnjeg rasta poslovnog optimizma, zadržavanja povoljnih uvjeta financiranja te snažnijih priljeva iz EU fondova, u narednom razdoblju očekuje se izraženiji rast investicijske aktivnosti. Rast bruto investicija u fiksni kapital bit će generiran prvenstveno investicijama privatnog sektora, uz pozitivan doprinos i investicija šireg javnog sektora, posebno u 2019. godini. Ujedno se očekuje daljnji oporavak građevinskog sektora, na što ukazuje rast građevinskih narudžbi te povoljna perspektiva tržišta nekretnina.

Izvoz roba i usluga i nadalje će biti glavni pokretač gospodarskog rasta u srednjoročnom razdoblju, unatoč njegovoj korekciji naniže u usporedbi s prethodnim projekcijama. Rast inozemne potražnje za domaćim robama i uslugama bilježit će postupno usporavanje u čitavom projekcijskom razdoblju, pri čemu će na izvoz u 2018. nepovoljno utjecati i slabija ostvarenja robnog izvoza početkom godine. U 2018. godini previđa se izražena promjena trenda domaćeg udjela na izvoznim tržištima, što će se promijeniti u ostatku projekcijskog razdoblja, no rast domaćeg udjela ipak će biti na nižim razinama no što se očekivalo ranije. Realni rast izvoza usluga ostat će umjeren i stabilan, uz blago usporavanje prema kraju razdoblja. Uslijed slabijeg rasta konačne potražnje od prije očekivanog, ali i niže ostvarene elastičnosti uvoza naspram konačne potražnje u prvoj polovici ove godine, posebno u drugom tromjesečju, realni rast uvoza roba i usluga korigiran je naniže u usporedbi s prethodnim projekcijama.

U 2018. godini se očekuje ubrzanje inflacije na 1,7%. Najveći doprinos rastu cijena doći će od cijena energije kao posljedica povećanja cijene nafte na svjetskom tržištu, ali i učinka prijenosa administrativnog povećanja cijena električne energije iz rujna 2017. godine¹⁰. U ostatku projekcijskog

⁸ Potrošnja kućanstava korigirana je s 2,9% na 3,5% u 2018. te s 2,8% na 2,9% u 2019. godini.

⁹ Projekcija realnog rasta izvoza roba i usluga u 2018. smanjena je s 5,3% na 4,6%, dok je u preostalim godinama projekcijskog razdoblja korigirana za prosječno 0,3 postotna boda na niže. Projekcija realnog rasta uvoza roba i usluga u 2018. godini snižena je sa 7,4% na 6,7%, dok su projekcije u preostale tri godine tek neznatno smanjene.

¹⁰ Zbog rasta naknada za obnovljive izvore energije, cijena električne energije je početkom rujna 2017. godine porasla za 6,3% na mjesečnoj razini.

razdoblja, uslijed očekivane stagnacije cijena sirovina na svjetskom tržištu¹¹, stabilne inflacije u eurozoni te nastavka jačanja potrošnje kućanstava i rasta jediničnog troška rada, očekuje se kretanje stope inflacije na razini od 1,6% u 2019. i 2020. te njeno neznatno ubrzanje na 1,7% u 2021. godini. U čitavom projekcijskom razdoblju, deflator BDP-a će rasti neznatno brže od inflacije.

U skladu s rastom gospodarske aktivnosti, u srednjoročnom razdoblju očekuje se umjeren rast zaposlenosti uz kontinuirano smanjenje stope nezaposlenosti. Rast zaposlenosti bit će nešto izraženiji tijekom 2018. godine uslijed snažnog rasta potražnje za radom te će usporavati prema kraju projekcijskog razdoblja. Kao što pokazuju dosad objavljeni podaci, rast bruto plaća bit će naročito izražen na početku projekcijskog razdoblja uslijed neravnoteža ponude i potražnje za radom u pojedinim djelatnostima, pri čemu očekujemo da će se ovaj nesrazmjer postupno ispravljati u narednim godinama.

Projekcija gospodarskog rasta izložena je prevladavajuće negativnim rizicima, pri čemu oni prvenstveno proizlaze iz vanjskog okruženja, a odnose se na jačanje protekcionističkih politika, zaoštavanje financijskih uvjeta te geopolitičke napetosti. Što se tiče domaćih rizika, oni su djelomično smanjeni u odnosu na posljednje projekcije zbog postignute nagodbe koncerna Agrokor s vjerovnicima, dok ostaju prisutni rizici vezani uz srednjoročna ograničenja na strani ponude (prvenstveno sve izraženiji nedostatak radne snage).

¹¹ Prema projekcijama *Economist Intelligence Unit* (srpanj 2018.) cijene nafte (u američkim dolarima) bi, nakon rasta od 35,3% u 2018., trebale bilježiti smanjenje od 1,5% i 6,2% u 2019. i 2020., te se povećati za 9,9% u 2021. godini. Kod cijena primarnih sirovina isključujući naftu se razdoblju između 2018. i 2021. očekuje stagnacija.

4. FISKALNI OKVIR U SREDNJOROČNOM RAZDOBLJU

4.1. Kretanje prihoda državnog proračuna u razdoblju 2019. – 2021.

Kretanja prihoda državnog proračuna u razdoblju 2019. – 2021. određena su očekivanim rastom gospodarske aktivnosti, uzimajući u obzir i fiskalne učinke daljnjeg poreznog rasterećenja pri čemu se najznačajnije izmjene odnose na promjene u sustavu oporezivanja poreza na dodanu vrijednost te oporezivanja rada. Naime, od 1. siječnja 2019., s ciljem smanjenja regresivnog učinka PDV-a na najosjetljiviju skupinu građana, smanjuje se stopa PDV-a s 25% na 13% za svježe meso i ribu te voće i povrće, čime se otvara prostor za snižavanje cijena tih proizvoda, što bi trebalo pridonijeti povećanju raspoloživog dohotka stanovništva. Izmjenama u sustavu posebnih poreza i trošarina predviđen je i povrat dijela plaćene trošarine na dizelsko gorivo koje se koristi kod komercijalnog prijevoza roba kamionima određene nosivosti. U sustavu doprinosa predlaže se ukidanje doprinosa za obvezno osiguranje u slučaju nezaposlenosti od 1,7% i doprinosa za zaštitu zdravlja na radu od 0,5% uz istovremeno povećanje doprinosa za zdravstveno osiguranje na 16,5%. Time se ukupno izdvajanje poduzetnika na plaću umanjuje za 0,7 postotnih bodova, što otvara prostor za povećanje plaća. U sustavu poreza na dohodak, koji je u cijelosti prihod jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, najznačajnija izmjena odnosi se na širenje razreda za primjenu stope od 24%. Predlaže se i daljnje smanjenje stope poreza na promet nekretnina s 4% na 3%.

Značajan učinak na prihode proračuna imat će i povlačenje sredstva iz EU fondova gdje se očekuje nastavak pozitivnih stopa rasta.

Uzimajući u obzir sve navedeno, u 2019. godini ukupni prihodi državnog proračuna projicirani su u iznosu od 134,2 milijarde kuna. U 2020. godini ukupni prihodi državnog proračuna porast će za 3,6 % te će iznositi 139 milijardi kuna, dok se za 2021. godinu ukupni prihodi predviđaju u iznosu od 141,1 milijarde kuna, odnosno uz međugodišnji rast od 1,5%.

Prihodi od poreza

Porezni prihodi za razdoblje 2019. – 2021. projicirani su na temelju makroekonomskih pretpostavki i učinaka prethodno navedenih poreznih izmjena. Sukladno tome, porezni prihodi u 2019. godini projicirani su u iznosu od 78,1 milijardu kuna. U narednim godinama očekuje se daljnji rast prihoda od poreza te su oni za 2020. godinu projicirani u iznosu od 81 milijardu kuna, odnosno uz međugodišnji rast od 3,8%, dok se u 2021. godini očekuju u iznosu od 83,7 milijardi kuna ili 3,3% više u odnosu na prethodnu godinu.

Prihodi od poreza na dobit u 2019. projicirani su u iznosu od 8,7 milijardi kuna temeljem zabilježenih pozitivnih poslovnih rezultata poduzeća tijekom 2018. godine. U 2020. prihod od poreza na dobit očekuje se na razini od 9,1 milijardu kuna, odnosno 9,4 milijarde kuna u 2021. godini.

Prihodi od poreza na dodanu vrijednost u 2019. godini projicirani su u iznosu od 51,3 milijarde kuna uzevši u obzir izmjene u sustavu poreza na dodanu vrijednost, uz očekivani rast raspoloživog dohotka stanovništva odnosno osobne potrošnje. U narednim godinama prihod od poreza na dodanu

vrijednost rast će ovisno o dinamici rasta osobne potrošnje pa se tako u 2020. projicira u iznosu od 53,5 milijardi kuna, a u 2021. godini u iznosu od 55,6 milijardi kuna.

Prihodi od posebnih poreza i trošarina u 2019. godini projicirani su u iznosu od 15,9 milijardi kuna, što je rezultat očekivanog povećanja potrošnje trošarinskih proizvoda, uzimajući u obzir i predviđene promjene u okviru porezne reforme. U 2020. godini od prihoda od trošarina planira se prikupiti 16,3 milijarde kuna, a u 2021. 16,5 milijardi kuna.

Prihodi od doprinosa

Prihodi od doprinosa drugi su po važnosti proračunski prihodi, a za nadolazeće srednjoročno razdoblje projicirani su u skladu s očekivanim kretanjima na tržištu rada, uzimajući u obzir i prethodno navedene izmjene te se u cijelosti odnose na doprinose za mirovinsko osiguranje. Tako se ovi prihodi u 2019. projiciraju u visini od 23,6 milijardi kuna, dok će u 2020. iznositi 24,6 milijardi kuna, a u 2021. godini 25,6 milijardi kuna.

Prihodi od pomoći

U strukturi ukupnih prihoda u promatranom srednjoročnom razdoblju značajan porast imat će i prihodi od pomoći, koji se najvećim dijelom odnose na sredstva iz EU fondova za koje se planira pojačano povlačenje u razdoblju 2019. - 2021. Sukladno navedenom, ukupno planirani prihodi od pomoći u 2019. iznose 16,3 milijarde kuna, u 2020. 17,1 milijardu kuna, a u 2021. godini 15,6 milijardi kuna.

Ostali prihodi

Od ostalih proračunskih prihoda, koji u pravilu nisu u direktnoj vezi s kretanjima gospodarske aktivnosti, valja izdvojiti prihode od imovine, koji će u najvećoj mjeri ovisiti o ostvarenim prihodima po osnovi uplate dobiti trgovačkih društava, kreditnih i ostalih financijskih institucija u vlasništvu države, kao i prihodima od koncesija. Očekuje se da će prihodi po posebnim propisima, prihodi od administrativnih pristojbi, prihodi od vlastite djelatnosti proračunskih korisnika te prihodi od kazni i upravnih mjera slijediti trendove dosadašnjih kretanja i u narednom razdoblju. Također, u skladu s povećanjem doprinosa za zdravstveno osiguranje, očekuje se povećanje prihoda iz nadležnog proračuna i od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (u daljnjem tekstu: HZZO) temeljem ugovornih obveza, a koji se odnose na ustanove u zdravstvu u državnom vlasništvu.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine u 2019. godini planiraju se u iznosu od 607,6 milijuna kuna, a najveći dio ovih prihoda ostvarit će se prodajom stanova i ostalih građevinskih objekata u vlasništvu države. U 2020. godini ukupni prihodi od prodaje nefinancijske imovine projiciraju se u iznosu od 560,4 milijuna kuna, dok se za 2021. godinu projiciraju u iznosu od 532,4 milijuna kuna.

Tablica 2: Kretanje prihoda državnog proračuna u razdoblju 2017. – 2021.

Prihodi državnog proračuna		Ostvarenje 2017.	Plan 2018.	Projekcija 2019.	Indeks 19./18.	Projekcija 2020.	Indeks 20./19.	Projekcija 2021.	Indeks 21./20.
UKUPNO		122.707.021.717	129.030.124.100	134.203.206.050	104,0	139.008.067.836	103,6	141.109.384.480	101,5
6	PRIHODI POSLOVANJA	122.060.097.020	128.230.583.232	133.595.557.236	104,2	138.447.665.081	103,6	140.576.949.960	101,5
61	Prihodi od poreza	75.243.890.160	75.304.421.406	78.068.084.889	103,7	81.031.780.941	103,8	83.690.128.839	103,3
611	Porez i prizrez na dohodak	2.014.588.384	0	0	#	0	#	0	#
612	Porez na dobit	8.266.568.123	8.316.001.742	8.719.308.999	104,8	9.091.635.180	104,3	9.372.636.722	103,1
613	Porezi na imovinu	0	0	0	#	0	#	0	#
614	Porezi na robu i usluge	64.568.118.527	66.564.588.547	68.888.849.524	103,5	71.474.700.278	103,8	73.846.461.288	103,3
6141	- Porez na dodanu vrijednost	47.616.661.426	49.575.233.242	51.269.947.560	103,4	53.496.590.652	104,3	55.610.623.831	104,0
6142	- Porez na promet	193.476.897	0	0	#	0	#	0	#
6143	- Posebni porezi i trošarine	15.143.118.292	15.376.047.655	15.941.053.645	103,7	16.251.366.827	101,9	16.460.110.843	101,3
615	Porezi na međunarodnu trgovinu i transakcije	382.658.524	423.831.117	459.926.367	108,5	465.445.483	101,2	471.030.829	101,2
616	Ostali prihodi od poreza	11.956.602	0	0	#	0	#	0	#
62	Doprinosi	23.206.071.303	24.253.311.879	23.639.399.291	97,5	24.640.580.004	104,2	25.554.924.240	103,7
622	Doprinosi za mirovinsko osiguranje	21.170.555.109	22.122.435.613	23.639.399.291	106,9	24.640.580.004	104,2	25.554.924.240	103,7
623	Doprinosi za zapošljavanje	2.035.516.195	2.130.876.266	0	#	0	#	0	#
63	Pomoći	8.453.039.778	13.803.359.335	16.319.196.519	118,2	17.146.221.405	105,1	15.586.805.171	90,9
64	Prihodi od imovine	3.004.782.951	2.640.348.467	2.446.275.427	92,6	2.420.412.652	98,9	2.510.568.797	103,7
65	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	4.449.416.259	3.703.238.820	3.848.662.132	103,9	3.858.472.065	100,3	3.805.785.982	98,6
66	Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija	1.421.952.832	1.477.809.862	1.567.828.991	106,1	1.508.366.463	96,2	1.465.435.753	97,2
67	Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza	5.725.972.881	6.474.043.133	7.138.681.143	110,3	7.262.542.103	101,7	7.371.373.317	101,5
68	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	554.970.856	574.050.330	567.428.844	98,8	579.289.449	102,1	591.927.861	102,2
7	PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	646.924.697	799.540.868	607.648.814	76,0	560.402.755	92,2	532.434.520	95,0

Izvor: Ministarstvo financija

4.2. Kretanje rashoda državnog proračuna u razdoblju 2019. – 2021.

U 2019. godini ukupni rashodi državnog proračuna projicirani su u iznosu od 139,1 milijardu kuna. Rashodi koji se financiraju iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka planirani su na razini od 111,5 milijardi kuna i povećavaju se za 2,8 milijardi kuna u odnosu na tekući plan 2018. godine. Istovremeno, rashodi koji se financiraju iz ostalih izvora financiranja, a koji ne utječu na razinu manjka državnog proračuna, planirani su na razini od 27,6 milijardi kuna te se povećavaju za 2,9 milijardi kuna u odnosu na tekući plan 2018. godine. Od navedenog iznosa čak 2,6 milijardi kuna odnosi se na aktivnosti i projekte financirane iz EU sredstava.

U 2020. godini ukupni rashodi planirani su na razini od 140,6 milijardi kuna i povećani su za 1,5 milijardi kuna u odnosu na 2019. godinu. Od navedenog povećanja, rashodi financirani iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka rastu za 446,1 milijun kuna, a rashodi financirani iz EU sredstava i ostalih izvora za 1,1 milijardu kuna. U 2021. godini ukupnih rashodi planirani su na razini od 141,0 milijardu kuna.

Tablica 3: Kretanje rashoda državnog proračuna koji se financiraju iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka u razdoblju 2017. – 2021.

izvori 1, 2 i 8 konta 3 i 4	Izvršenje 2017.	Tekući plan 2018.	Projekcija 2019.			Indeks 19./18.	Projekcija 2020.	Indeks 20./19.	Projekcija 2021.	Indeks 21./20.
			1. limit	2. limit	Ukupni limit					
UKUPNO	105.949.483.920	108.667.136.767	111.349.552.167	133.223.000	111.482.775.167	102,6	111.928.910.756	100,4	113.733.927.824	101,6
3 Rashodi poslovanja	104.485.129.692	106.787.866.805	109.025.612.644	85.700.000	109.111.312.644	102,2	109.450.307.407	100,3	110.973.761.408	101,4
31 Rashodi za zaposlene	22.268.655.351	23.422.535.873	23.878.169.653	20.124.000	23.898.293.653	102,0	24.096.591.142	100,8	24.252.188.559	100,6
32 Materijalni rashodi	6.869.044.766	7.076.409.004	7.352.980.780	65.401.000	7.418.381.780	104,8	7.592.638.636	102,3	7.535.065.373	99,2
34 Financijski rashodi	9.710.381.694	9.796.658.400	9.515.044.145	175.000	9.515.219.145	97,1	7.843.847.174	82,4	8.240.932.282	105,1
35 Subvencije	3.365.707.920	3.476.852.760	3.286.208.319	0	3.286.208.319	94,5	3.236.940.005	98,5	3.154.397.437	97,4
36 Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	13.257.849.452	12.105.504.267	12.247.312.752	0	12.247.312.752	101,2	12.630.023.644	103,1	12.486.391.755	98,9
37 Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	45.164.346.999	47.193.369.378	49.000.670.308	0	49.000.670.308	103,8	50.269.923.405	102,6	51.509.404.119	102,5
38 Ostali rashodi	3.849.143.509	3.716.537.123	3.745.226.687	0	3.745.226.687	100,8	3.780.343.401	100,9	3.795.381.883	100,4
4 Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	1.464.354.228	1.879.269.962	2.323.939.523	47.523.000	2.371.462.523	126,2	2.478.603.349	104,5	2.760.166.416	111,4

Izvor: Ministarstvo financija

Rast rashoda financiranih iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka u 2019. godini u odnosu na tekući plan 2018. najvećim dijelom rezultat je osiguranja sredstava za:

- mirovine i mirovinska primanja (indeksacija mirovina po općim i posebnim propisima i očekivani porast broja umirovljenika) u iznosu od 1,3 milijarde kuna,
- doprinos RH proračunu Europske unije (u daljnjem tekstu: EU) u iznosu od 354,0 milijuna kuna,
- kamate vezane uz refinanciranje zaduženja Hrvatskih autocesta (u daljnjem tekstu: HAC), Autoceste Rijeka - Zagreb (u daljnjem tekstu: ARZ) i Hrvatskih cesta (u daljnjem tekstu: HC) u iznosu od 319,9 milijuna kuna u prvoj godini,
- mjere demografske obnove, uključujući i mjere provedbe obiteljske i populacijske politike, od kojih se ističu doplatak za djecu, naknade za dodatni porodiljni dopust i opremu za novorođeno dijete te subvencioniranje stambenih kredita u iznosu od 270 milijuna kuna,
- Fond za sufinanciranje EU projekata na pozicijama Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova EU iznosu od 250 milijuna kuna (dijelom zbog nadoknade sredstava koja su do sada izdvajala iz udjela u porezu na dohodak),
- učinkovitiji sustav znanosti i obrazovanja (provedba kurikularne reforme, primjena novog četverogodišnjeg modela programskog financiranja visokog obrazovanja i znanosti i ostalo) u iznosu od 200 milijuna kuna,
- predsjedanje RH Vijećem Europske unije u iznosu od 85,7 milijuna kuna (odnosi se na pozicije Ministarstva vanjskih i europskih poslova te za uređenje kongresnog centra Nacionalne i sveučilišne knjižnice koja će biti središnje mjesto predsjedanja).

Tablica 4: Kretanje rashoda državnog proračuna koji se financiraju iz vlastitih prihoda, prihoda za posebne namjene, pomoći i donacija u razdoblju 2017. – 2021.

ostali izvori konta 3 i 4		Izvršenje 2017.	Tekući plan 2018.	Projekcija 2019.		Indeks 19./18.	Projekcija 2020.	Indeks 20./19.	Projekcija 2021.	Indeks 21./20.
				1. limit	Ukupni limit					
UKUPNO		19.049.541.638	24.681.672.332	27.616.404.458	27.616.404.458	111,9	28.695.435.282	103,9	27.256.786.174	95,0
3	Rashodi poslovanja	17.828.290.775	22.499.412.813	25.203.110.149	25.203.110.149	112,0	26.713.093.674	106,0	26.024.380.852	97,4
31	Rashodi za zaposlene	4.465.329.308	4.666.983.832	4.897.851.716	4.897.851.716	104,9	4.954.233.379	101,2	4.951.435.779	99,9
32	Materijalni rashodi	5.988.828.452	6.053.373.612	6.587.177.460	6.587.177.460	108,8	6.561.435.032	99,6	6.503.626.124	99,1
34	Financijski rashodi	17.345.249	17.749.388	20.292.645	20.292.645	114,3	20.255.775	99,8	20.346.184	100,4
35	Subvencije	2.653.975.689	3.092.038.362	3.621.401.002	3.621.401.002	117,1	3.837.588.946	106,0	3.841.558.424	100,1
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	1.828.905.775	4.277.233.031	4.859.364.338	4.859.364.338	113,6	5.991.635.090	123,3	5.582.565.590	93,2
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	684.652.895	578.878.502	471.002.323	471.002.323	81,4	499.626.337	106,1	476.727.028	95,4
38	Ostali rashodi	2.189.253.405	3.813.156.086	4.746.020.665	4.746.020.665	124,5	4.848.319.115	102,2	4.648.121.723	95,9
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	1.221.250.863	2.182.259.519	2.413.294.309	2.413.294.309	110,6	1.982.341.608	82,1	1.232.405.322	62,2

Izvor: Ministarstvo financija

Tablica 5: Kretanje ukupnih rashoda državnog proračuna u razdoblju 2017. – 2021.

ukupno svi izvori konta 3 i 4		Izvršenje 2017.	Tekući plan 2018.	Projekcija 2019.			Indeks 19./18.	Projekcija 2020.	Indeks 20./19.	Projekcija 2021.	Indeks 21./20.
				1. limit	2. limit	Ukupni limit					
UKUPNO		124.999.025.558	133.348.809.099	138.965.956.625	133.223.000	139.099.179.625	104,3	140.624.346.038	101,1	140.990.713.998	100,3
3	Rashodi poslovanja	122.313.420.467	129.287.279.618	134.228.722.793	85.700.000	134.314.422.793	103,9	136.163.401.081	101,4	136.998.142.260	100,6
31	Rashodi za zaposlene	26.733.984.660	28.089.519.705	28.776.021.369	20.124.000	28.796.145.369	102,5	29.050.824.521	100,9	29.203.624.338	100,5
32	Materijalni rashodi	12.857.873.219	13.129.782.616	13.940.158.240	65.401.000	14.005.559.240	106,7	14.154.073.668	101,1	14.038.691.497	99,2
34	Financijski rashodi	9.727.726.944	9.814.407.788	9.535.336.790	175.000	9.535.511.790	97,2	7.864.102.949	82,5	8.261.278.466	105,1
35	Subvencije	6.019.683.610	6.568.891.122	6.907.609.321	0	6.907.609.321	105,2	7.074.528.951	102,4	6.995.955.861	98,9
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	15.086.755.227	16.382.737.298	17.106.677.090	0	17.106.677.090	104,4	18.621.658.734	108,9	18.068.957.345	97,0
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	45.848.999.895	47.772.247.880	49.471.672.631	0	49.471.672.631	103,6	50.769.549.742	102,6	51.986.131.147	102,4
38	Ostali rashodi	6.038.396.914	7.529.693.209	8.491.247.352	0	8.491.247.352	112,8	8.628.662.516	101,6	8.443.503.606	97,9
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	2.685.605.091	4.061.529.481	4.737.233.832	47.523.000	4.784.756.832	117,8	4.460.944.957	93,2	3.992.571.738	89,5

Izvor: Ministarstvo financija

Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene svojim udjelom u ukupnim rashodima čine drugu po veličini skupinu rashoda proračuna. Ukupni rashodi za zaposlene u 2019. godini planiraju se u iznosu od 28,8 milijardi kuna i bilježe rast od 706,6 milijuna kuna u odnosu na tekući plan 2018. godine.

Ovi rashodi financirani iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka povećavaju se za 475,8 milijuna kuna u odnosu na tekući plan 2018. godine i iznose ukupno 23,9 milijardi kuna. Navedeno povećanje uključuje, osim uvećanja za redovan minuli rad i novo zapošljavanje, i cjelogodišnju primjenu:

- Kolektivnog ugovora za zaposlenike u osnovnoškolskim ustanovama koji je na snazi od 1. svibnja 2018.¹²,
- Kolektivnog ugovora za zaposlenike u srednjoškolskim ustanovama koji je također na snazi od 1. svibnja 2018.¹³,
- Granskog kolektivnog ugovora za zaposlenike u ustanovama kulture koje se financiraju iz državnog proračuna koji je na snazi od 27. travnja 2018.¹⁴,
- Kolektivnog ugovora za djelatnost socijalne skrbi koji je na snazi od 21. lipnja 2018.¹⁵,
- Uredbe o izmjenama Uredbe o plaćama policijskih službenika koja je na snazi od 21. srpnja 2018.¹⁶,
- Uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o plaćama, dodacima i naknadama u službi vanjskih poslova koja je na snazi od 1. lipnja 2018.¹⁷ i
- Uredbe o izmjeni Uredbe o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama koja je na snazi od 5. srpnja 2018.¹⁸, a kojim su povećani koeficijenti u ustanovama socijalne skrbi.

Nadalje, na povećanje ovih rashoda utječe i činjenica da će RH u razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2020. predsjedati Vijećem Europske unije, što je utvrđeno kao aktivnost od posebnog značaja. Uslijed navedenog, već u 2019. godini bit će potrebno rasporediti određeni broj djelatnika u Stalno predstavništvo RH u Bruxellesu.

Rashodi za zaposlene financirani iz EU sredstava također bilježe rast od 68,6 milijuna kuna u odnosu na tekući plan 2018. godine i planiraju se na razini od 412,5 milijuna kuna obzirom da se dio plaća djelatnika koji sudjeluju u sustavu upravljanja i kontrole korištenja EU fondova u razdoblju 2014. – 2020. sufinancira iz EU sredstava (kroz prioritet Tehničke pomoći u pojedinom Operativnom programu). Rashodi za zaposlene financirani iz ostalih izvora povećavaju se za 162,3 milijuna kuna u odnosu na tekući plan 2018. Od toga se najveće povećanje od 130,4 milijuna kuna odnosi na rashode za zaposlene u ustanovama u zdravstvu u državnom vlasništvu.

U 2020. i 2021. godini očekuje se daljnje povećanje ovih rashoda.

Materijalni rashodi

Ukupni materijalni rashodi u 2019. godini planiraju se u iznosu od 14,0 milijardi kuna.

Materijalni rashodi koji se financiraju iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka iznose 7,4 milijarde kuna i rastu u odnosu na tekući plan 2018. za 341,9 milijuna kuna. Od navedenog povećanja 101,6 milijuna kuna odnosi se na pozicije Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja što je rezultat smanjivanja prihoda ostvarenih od naknada za legalizaciju nezakonito izgrađenih zgrada iz kojih su se do sada u značajnoj mjeri financirali materijalni rashodi i povećanog izdvajanja za

¹² Narodne novine, broj 51/2018

¹³ Narodne novine, broj 51/2018

¹⁴ Narodne novine, broj 46/2018

¹⁵ Narodne novine, broj 61/2018

¹⁶ Narodne novine, broj 66/2018

¹⁷ Narodne novine, broj 48/2018

¹⁸ Narodne novine, broj 57/2018

unapređenje sustava zemljišnih knjiga i katastra. Dio povećanja odnosi se i na naknadu za prijevoz zaposlenima u sustavu znanosti i obrazovanja te u Ministarstvu unutarnjih poslova.

Značajan rast ovi rashodi bilježe i zbog osiguranja dodatnih sredstva u iznosu od 40,0 milijuna kuna za troškove pokretanja i provođenja jednostavnog postupka stečaja potrošača (dostava, nagrada i naknada povjerenicima, sudski troškovi, troškovi izrade IT aplikacija i troškovi rada Financijske agencije) sukladno Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju potrošača¹⁹.

Materijalni rashodi koji se financiraju iz EU i ostalih izvora financiranja projicirani su na razini od 6,6 milijardi kuna i povećavaju se za 533,8 milijuna kuna, u značajnom dijelu zbog povećanja troškova u ustanovama u zdravstvu (lijekovi, pomoćni i sanitetski materijal te ostalo).

U 2020. godini ukupni materijalni rashodi projicirani su na razini od 14,2 milijarde kuna što predstavlja povećanje od 148,5 milijuna kuna u odnosu na 2019. godinu, dok se u 2021. smanjuju na razinu od 14,0 milijardi kuna. Povećanje u 2020. godini proizlazi iz troškova predsjedanja RH Vijećem Europske unije. Očekuje se da će se za vrijeme predsjedanja RH održati oko 1.400 raznih sastanaka u Bruxellesu, na svim razinama, te u Republici Hrvatskoj 1 do 2 *summita* šefova država i vlada država članica EU te oko 20 sastanaka i konferencija na ministarskoj razini i 200 sastanaka na tehničkoj razini.

Financijski rashodi

Financijski rashodi, koje čine kamate za izdane vrijednosne papire, kamate za primljene zajmove i ostali financijski rashodi, projicirani su u skladu sa stanjem uvjeta na financijskim tržištima, odnosno troškovima servisiranja javnog duga.

Ovi rashodi u 2019. godini projicirani su na razini od 9,5 milijardi kuna što predstavlja rast u odnosu na tekući plan 2018. godine u iznosu od 278,9 milijuna kuna.

Naime, iako se rashodi za kamate kontinuirano smanjuju, RH je u studenom 2017. godine izdala 1,275 milijardi eura vrijedne obveznice dospjeća 2030. godine, uz prinos od 2,953% i kupon od 2,75%. Ugovorom o prijenosu sredstava Ministarstvo financija je ta sredstva ustupilo u korist HAC-a, ARZ-a i HC-a kako bi se otplatila i refinancirala zaduženja s državnim jamstvima ovih društava. Za izdanu obveznicu Ministarstvo financija iskazuje u prvoj godini (2019.) trošak kamate u iznosu od 319,9 milijuna kuna, a u narednom razdoblju godišnji trošak kamate u iznosu od 273,5 milijuna kuna, dok u istom iznosu ostvaruje i prihod od kamata koje su gore navedena društva dužna uplatiti u korist državnog proračuna prije dospjeća obveze Ministarstva financija prema ulagateljima. Isključivo zbog navedenog poslovnog događaja u 2019. rastu troškovi kamata u odnosu na 2018. godinu.

U 2020. financijski rashodi planirani su u iznosu od 7,9 milijardi kuna, dok u 2021. godini dosežu razinu od 8,3 milijardi kuna.

¹⁹ Narodne novine, broj 67/18

Subvencije

Rashodi za subvencije u 2019. planiraju se u iznosu od 6,9 milijardi kuna što predstavlja povećanje od 338,7 milijuna kuna u odnosu na tekući plan 2018. godine. Navedeno povećanje rezultat je povećanja subvencija u iznosu od 529,4 milijuna kuna financiranih iz EU i ostalih izvora financiranja uz istodobno smanjenja u iznosu od 190,6 milijuna kuna financiranih iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka. Samo na mjerama izravnih plaćanja poljoprivrednim proizvođačima i mjerama ruralnog razvoja evidentno je povećanje za više od 400,0 milijuna kuna iz EU izvora financiranja.

U 2020. godini ukupne subvencije rastu za 166,9 milijuna kuna u odnosu na 2019., a u 2021. projicirane su na razini od 7,0 milijardi kuna.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna

Rashodi za pomoći državnog proračuna dane u inozemstvo i unutar opće države u 2019. godini predviđeni su u iznosu od 17,1 milijardu kuna. U odnosu na tekući plan 2018. ova kategorija rashoda bilježi rast od 723,9 milijuna kuna.

Pomoći koje se financiraju iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka u 2019. godini planirane su u iznosu od 12,2 milijarde kuna što je za 141,8 milijuna kuna više u odnosu na tekući plan 2018. godine. Navedeno uključuje povećanje u iznosu od 354,0 milijuna kuna za izdvajanja za doprinos RH proračunu EU u čijem financiranju je RH, kao i sve ostale države članice EU, obvezna sudjelovati. Nadalje, u 2019. godini provest će se izbori za članove u Europski parlament iz RH, izbori za članove vijeća nacionalne manjine i predstavnika nacionalne manjine u jedinici lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave i izbori za predsjednika RH. Ukupni procijenjeni trošak provedbe navedenih izbora je 60,3 milijuna kuna od čega se 43,1 milijun kuna odnosi na ovu kategoriju rashoda. Također, povećavaju se izdvajanja za Fond za sufinanciranje EU projekata u okviru pozicija Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije za 250,0 milijuna kuna. Naime, do kraja 2017. godine sredstva Fonda prikupljala su se iz dijela prihoda od poreza na dohodak (1,5%) koji su se uplaćivali u državni proračun. Stupanjem na snagu novog Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave²⁰ sav prihod od poreza na dohodak prepušten je jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave. Istodobno najveće smanjenje na ovoj kategoriji rashoda iskazano je na transferu HZZO-u za 400,0 milijuna kuna budući da će HZZO ostvariti značajno povećanje prihoda uslijed promjena u sustavu doprinosa. Predviđeno je ukidanje doprinosa za obvezno osiguranje u slučaju nezaposlenosti od 1,7% i doprinosa za zaštitu zdravlja na radu od 0,5% uz istovremeno povećanje doprinosa za zdravstveno osiguranje s 15% na 16,5%.

Pomoći koje se financiraju iz EU i ostalih izvora financiranja u 2019. godini planirane su na razini od 4,9 milijardi kuna te se povećavaju u iznosu od 582,1 milijun kuna u odnosu na tekući plan 2018. godine.

U 2020. godini ukupne pomoći projicirane su na razini od 18,6 milijardi kuna, a u 2021. na razini od 18,1 milijardu kuna.

²⁰ Narodne novine, broj 127/17

Naknade građanima i kućanstvima

Naknade građanima i kućanstvima čine i u 2019. najznačajniju skupinu rashoda proračuna te se planiraju u iznosu od 49,5 milijardi kuna što čini povećanje od 1,7 milijardi kuna u odnosu na tekući plan 2018. godine.

Ovi rashodi uključuju povećana izdvajanja za mirovine u iznosu od 1,3 milijarde kuna koja su rezultat indeksacije po općim i posebnim propisima i očekivanog rasta broja korisnika.

Uz navedeno i zadržavajući sva postojeća prava, unutar ove skupine rashoda dodatno se povećavaju izdvajanja za prava iz sustava socijalne skrbi koja uključuju izdvajanja za osobnu invalidninu, doplatak za pomoć i njegu te naknadu za ugroženog kupca energenata.

Također, uzeti u obzir da je demografska obnova, uključujući obiteljsku i populacijsku politiku, jedan od ključnih prioriteta ove Vlade, projekcije za naredno trogodišnje razdoblje uključuju i povećana izdvajanja za njihovu provedbu.

U 2018. godini izražen je trend rasta potrebnih financijskih sredstava za naknade za dodatni porodiljni dopust i opremu za novorođeno dijete te se procjenjuje kako će u 2019. biti potrebno povećanje u odnosu na tekući plan 2018. godine.

Radi stvaranja povoljnijih financijskih uvjeta za obitelji, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o doplatku za djecu²¹ podignuta je razina dohodovnog cenzusa (ukupni dohodak ostvaren u kalendarskoj godini po članu kućanstva mjesečno) kao uvjeta za ostvarivanje prava na doplatak za djecu s 50% na 70% proračunske osnovice, kako bi se proširio broj korisnika doplatka za djecu te samim time i pronatalitetnog dodatka koji se ostvaruje za treće i četvrto dijete korisnika doplatka za djecu. Očekuje se da će se temeljem ovih izmjena broj korisnika koji ostvaruju pravo na doplatak za djecu povećati za oko 50%, odnosno za približno 150.000 djece. Spomenute izmjene i dopune Zakona primjenjuju se od druge polovice 2018., a u 2019. godini osiguravaju se sredstva u iznosu od 336,7 milijuna kuna za njegovu cjelogodišnju primjenu.

Nadalje, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o subvencioniranju stambenih kredita²² koji je stupio na snagu 19. srpnja 2018. stvoren je pravni okvir za objavu javnih poziva za subvencioniranje kredita za kupnju stana ili kuće, odnosno izgradnju kuće, za svaku kalendarsku, odnosno proračunsku godinu do 31. prosinca 2020. Za provedbu navedenog Zakona predviđena su dodatna sredstva u iznosu do 42,0 milijuna kuna godišnje.

U 2020. godini ovi rashodi projicirani su na razini od 50,8 milijardi kuna, dok se u 2021. očekuju na razini od 52,0 milijarde kuna.

Ostali rashodi

Ostali rashodi, koji uključuju tekuće i kapitalne donacije, kazne, penale i naknade štete, izvanredne rashode i kapitalne pomoći, u 2019. godini projicirani su u iznosu od 8,5 milijardi kuna, odnosno

²¹ Narodne novine, broj 58/18

²² Narodne novine, broj 61/18

961,6 milijuna kuna više od tekućeg plana 2018. godine. Povećanje ostalih rashoda financiranih iz EU izvora iznosi 993,2 milijuna kuna, dok se istodobno za 31,6 milijuna kuna smanjuju ovi rashodi financirani iz ostalih izvora.

Ovi rashodi također uključuju naknade u cijeni goriva za HAC d.o.o. i HŽI d.o.o. koje se isplaćuju temeljem Zakona o cestama²³ i Zakona o željeznici²⁴ po litri naplaćene trošarine na energente (0,20 kn/l).

U 2020. dosegnut će razinu od 8,6 milijardi kuna, a u 2021. godini razinu od 8,4 milijarde kuna.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine u 2019. godini projicirani su u iznosu od 4,8 milijardi kuna. Od navedenog rashodi financirani iz izvora financiranja opći prihodi i primici, doprinosi i namjenski primici planirani su na razini od 2,4 milijarde kuna. U okviru istih planirana su sredstva za plaćanje predujma za nabavu borbenih zrakoplova (čija isporuka sukcesivno započinje od 2020. godine), nastavak izgradnje KBC Rijeka, rekonstrukciju zgrada sudova, uključujući i zgradu Općinskog građanskog suda u Zagrebu. Planirana su i sredstva za nabavu opreme potrebne za provedbu kurikularne reforme. Također, osigurana su i dodatna sredstva za uređenje kongresnog centra Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu za potrebe predsjedanja Vijećem Europske unije.

Ovi rashodi financirani iz EU izvora planirani su na razini od 1,3 milijarde kuna i uključuju sredstva za kapitalne projekte u sustavu zdravstva, znanosti, socijalne skrbi, zaštite prirode te vatrogastva.

U 2020. i 2021. godini ovi rashodi predviđaju se u iznosu od 4,5 milijardi kuna, odnosno 4,0 milijarde kuna.

Rashodi državnog proračuna po razdjelima

Tablica 6 sadrži prikaz procjene gornje granice ukupnog financijskog plana za razdoblje 2019. – 2021. prema razdjelima državnog proračuna. Navedene procjene uključuju rashode poslovanja (skupina konta 3) i rashode za nabavu nefinancijske imovine (skupina konta 4). Ti rashodi financiraju se iz sljedećih izvora: opći prihodi i primici, doprinosi (isključivo Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava) te namjenski primici od zaduživanja.

Izvor financiranja „opći prihodi i primici“ obuhvaća: prihode od poreza (najvećim dijelom), prihode od financijske imovine, prihode od administrativnih (upravnih) pristojbi, prihode državne uprave, prihode od kazni, primitke od financijske imovine i zaduživanja te ostale.

Za prihode koji se klasificiraju u izvor financiranja „opći prihodi i primici“ namjena korištenja utvrđuje se kroz sam proračun. Rashodi planirani u financijskom planu proračunskog korisnika iz izvora financiranja „opći prihodi i primici“ podmiruju se do visine planiranih rashoda neovisno o naplaćenim prihodima.

²³ Narodne novine, broj 84/2011, 22/2013, 54/2013, 148/2013 i 92/2014

²⁴ Narodne novine, broj 94/2013 i 148/2013

U svrhu izrade fiskalno održivih proračuna u narednom trogodišnjem razdoblju, ministarstva, središnji državni uredi i agencije u izradi prijedloga svojih financijskih planova obvezni su se rukovoditi utvrđenim ograničenjem po razdjelima državnog proračuna za izvore financiranja koji utječu na visinu manjka proračuna opće države.

S obzirom na proračunska ograničenja, proračunski korisnici se usmjeravaju na veće korištenje europskih fondova. Pritom je potrebno osigurati sredstva na vlastitim pozicijama za nacionalno sufinanciranje.

Proračunskim korisnicima se napominje da, sukladno članku 25. stavku 3. Zakona o proračunu²⁵, visina financijskog plana po razdjelima organizacijske klasifikacije obuhvaća:

- A. visinu sredstava potrebnih za provedbu postojećih programa, odnosno aktivnosti, koje proizlaze iz trenutno važećih propisa, i
- B. visinu sredstava potrebnih za uvođenje i provedbu novih ili promjenu postojećih programa, odnosno aktivnosti.

²⁵ Narodne novine, broj 87/2008, 136/2012. i 15/2015

Tablica 6: Limiti ukupnih rashoda po razdjelima državnog proračuna za izvore financiranja: opći prihodi i primici, doprinosi i namjenski primici za razdoblje 2019. – 2021.

izvori 1, 2 i 8 konta 3 i 4		Izvršenje 2017.	Tekući plan 2018.	Projekcija 2019.			Indeks 19./18.	Projekcija 2020.	Indeks 20./19.	Projekcija 2021.	Indeks 21./20.
UKUPNO		105.949.483.920	108.667.136.767	1. limit 111.349.552.167	2. limit 133.223.000	Ukupni limit 111.482.775.167	102,6	111.928.910.756	100,4	113.733.927.824	101,6
010	HRVATSKI SABOR	123.168.322	134.588.810	134.530.652	0	134.530.652	100,0	140.673.774	104,6	142.382.299	101,2
012	DRŽAVNO IZBORNO POVIJERENSTVO REPUBLIKE HRVATSKE	16.834.856	13.148.728	72.003.253	0	72.003.253	547,6	192.683.053	267,6	15.883.870	8,2
015	URED PREDSEDNICE REPUBLIKE HRVATSKE	33.880.797	37.536.500	37.308.292	0	37.308.292	99,4	38.755.300	103,9	38.308.300	98,8
017	USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE	29.287.677	33.280.085	33.771.770	0	33.771.770	101,5	33.929.681	100,5	33.558.095	98,9
018	AGENCIJA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA	11.033.252	13.766.482	14.928.020	0	14.928.020	108,4	15.087.227	101,1	15.099.319	100,1
020	VLADA REPUBLIKE HRVATSKE	181.757.485	227.423.650	250.006.443	0	250.006.443	109,9	255.142.616	102,1	255.330.474	100,1
025	MINISTARSTVO FINANCIJA	16.606.436.044	16.285.104.631	16.241.864.840	0	16.241.864.840	99,7	14.540.586.486	89,5	14.711.123.345	101,2
027	RH SIGURNOSNO-OBAVJEŠTAJNA AGENCIJA	324.354.237	356.796.080	330.278.173	0	330.278.173	92,6	332.170.188	100,6	338.157.124	101,8
028	SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA SREDIŠNJU JAVNU NABAVU	5.286.960	10.213.121	11.490.700	0	11.490.700	112,5	11.695.500	101,8	12.001.800	102,6
030	MINISTARSTVO OBRANE	4.139.115.324	4.565.494.255	4.812.222.937	0	4.812.222.937	105,4	5.260.351.762	109,3	5.608.531.262	106,6
032	SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA HRVATE IZVAN REPUBLIKE HRVATSKE	64.032.729	67.600.506	71.563.054	0	71.563.054	105,9	72.358.010	101,1	72.730.456	100,5
033	SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA OBNOVU I STAMBENO ZBRINJAVANJE	219.485.422	221.676.862	226.726.903	0	226.726.903	102,3	226.910.000	100,1	227.010.000	100,0
034	SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA RAZVOJ DIGITALNOG DRUŠTVA	7.903.428	12.173.218	13.217.041	0	13.217.041	108,6	13.089.976	99,0	13.003.500	99,3
036	SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA ŠPORT	108.769.960	118.267.555	129.291.270	0	129.291.270	109,3	134.245.541	103,8	126.745.541	94,4
040	MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA	4.598.156.377	4.704.696.227	4.893.459.897	0	4.893.459.897	104,0	5.005.438.785	102,3	5.043.562.918	100,8
041	MINISTARSTVO HRVATSKIH BRANITELJA	834.350.169	1.135.564.817	1.149.876.801	0	1.149.876.801	101,3	1.124.766.004	97,8	1.095.929.640	97,4
048	MINISTARSTVO VANJSKIH I EUROPSKIH POSLOVA	574.717.058	654.182.843	667.880.934	55.700.000	723.580.934	110,6	796.994.206	110,1	719.243.640	90,2
049	MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, PODUZETNIŠTVA I OBRTA	681.596.780	368.852.365	370.580.309	0	370.580.309	100,5	379.181.853	102,3	385.777.295	101,7
052	POVIJERENSTVO ZA ODLUČIVANJE O SUKOBU INTERESA	4.640.493	5.393.740	6.493.939	0	6.493.939	120,4	5.778.019	89,0	5.797.194	100,3
054	MINISTARSTVO DRŽAVNE IMOVINE	58.916.027	73.700.601	78.258.152	0	78.258.152	106,2	80.161.932	102,4	83.361.682	104,0
055	MINISTARSTVO KULTURE	729.448.551	756.916.468	802.981.548	0	802.981.548	106,1	814.720.260	101,5	786.653.578	96,6
060	MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE	2.345.772.758	2.388.819.570	2.115.449.544	0	2.115.449.544	88,6	2.015.341.633	95,3	1.932.294.219	95,9
061	MINISTARSTVO REGIONALNOGA RAZVOJA I FONDOVA EUROPSKE UNIJE	326.902.449	388.798.149	574.787.154	0	574.787.154	147,8	589.732.970	102,6	599.827.267	101,7
065	MINISTARSTVO MORA, PROMETA I INFRASTRUKTURE	5.713.310.321	5.911.704.189	6.090.983.307	0	6.090.983.307	103,0	6.216.954.823	102,1	6.315.558.438	101,6
076	MINISTARSTVO GRADITELJSTVA I PROSTORNOGA UREĐENJA	269.977.784	329.677.897	520.468.354	0	520.468.354	157,9	530.994.212	102,0	590.000.155	111,1
077	MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I ENERGETIKE	832.800.957	777.916.163	872.219.951	0	872.219.951	112,1	885.991.424	101,6	871.977.483	98,4
080	MINISTARSTVO ZNANOSTI I OBRAZOVANJA	13.211.021.177	13.777.977.987	14.209.212.504	30.000.000	14.239.212.504	103,3	14.288.623.181	100,3	14.484.942.647	101,4
086	MINISTARSTVO RADA I MIROVINSKOGA SUSTAVA	41.387.378.553	43.046.284.329	44.384.735.928	0	44.384.735.928	103,1	45.652.482.002	102,9	46.782.396.453	102,5
090	MINISTARSTVO TURIZMA	138.953.101	155.271.953	154.970.026	0	154.970.026	99,8	161.834.166	104,4	156.381.082	96,6
095	MINISTARSTVO UPRAVE	362.154.964	400.631.764	418.799.285	0	418.799.285	104,5	422.994.765	101,0	423.018.881	100,0
096	MINISTARSTVO ZDRAVSTVA	4.738.900.625	3.952.745.075	3.573.364.728	0	3.573.364.728	90,4	3.518.386.239	98,5	3.601.810.327	102,4
102	MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOC. POLITIKU	4.660.632.888	5.026.436.228	5.217.688.222	0	5.217.688.222	103,8	5.207.321.874	99,8	5.197.119.481	99,8
106	HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI	55.860.244	57.929.750	59.003.593	0	59.003.593	101,9	59.318.950	100,5	59.645.233	100,6
110	MINISTARSTVO PRAVOSUĐA	2.307.653.663	2.380.378.256	2.511.900.278	40.000.000	2.551.900.278	107,2	2.559.177.399	100,3	2.593.197.445	101,3
120	URED PUČKOG PRAVOBRANITELJA	11.419.386	12.088.936	12.539.617	0	12.539.617	103,7	12.784.852	102,0	12.893.181	100,8
121	PRAVOBRANITELJ ZA DJECU	4.668.826	5.502.349	5.637.410	0	5.637.410	102,5	5.502.193	97,6	5.444.455	99,0
122	PRAVOBRANITELJ/ICA ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA	2.665.602	3.129.367	3.175.338	0	3.175.338	101,5	3.201.960	100,8	3.229.382	100,9
123	PRAVOBRANITELJ ZA OSOBE S INVALIDITETOM	3.496.984	4.026.182	4.171.510	173.000	4.344.510	107,9	4.663.754	107,3	4.911.622	105,3
160	DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU	76.573.488	90.812.222	104.791.723	7.350.000	112.141.723	123,5	150.647.321	134,3	197.716.502	131,2
185	DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU	54.961.628	60.069.000	61.979.790	0	61.979.790	103,2	62.656.000	101,1	64.051.000	102,2
196	DRŽAVNA KOMISIJA ZA KONTROLU POSTUPAKA JAVNE NABAVE	9.081.293	10.078.853	10.675.409	0	10.675.409	105,9	10.288.494	96,4	10.327.273	100,4
240	URED VIJEĆA ZA NACIONALNU SIGURNOST	24.652.673	25.519.690	26.334.690	0	26.334.690	103,2	26.434.690	100,4	26.534.690	100,4
241	OPERATIVNO-TEHNIČKI CENTAR ZA NADZOR TELEKOMUNIKACIJA	23.349.770	27.889.083	28.689.269	0	28.689.269	102,9	29.420.000	102,5	30.166.000	102,5
242	ZAVOD ZA SIGURNOST INFORMACIJSKIH SUSTAVA	13.552.044	14.392.397	14.735.298	0	14.735.298	102,4	14.973.901	101,6	15.666.341	104,6
250	AGENCIJA ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA	5.734.393	6.790.802	7.992.455	0	7.992.455	117,7	7.870.952	98,5	7.949.592	101,0
256	DRŽAVNI ZAVOD ZA RADIOLOŠKU I NUKLEARNU SIGURNOST	11.908.907	12.208.032	12.420.856	0	12.420.856	101,7	12.398.843	99,8	12.387.956	99,9
258	POVIJERENIK ZA INFORMIRANJE	2.927.490	3.681.000	4.091.000	0	4.091.000	111,1	4.193.985	102,5	4.289.387	102,3

Izvor: Ministarstvo financija

Nove aktivnosti za koje su utvrđena sredstva drugog limita u 2019. godini uključuju sredstva za troškove predsjedanja RH Vijećem Europske unije i to u iznosu od 55,7 milijuna kuna za provedbu pripremnih aktivnosti na pozicijama Ministarstva vanjskih i europskih poslova te 30,0 milijuna kuna za uređenje kongresnog centra Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu.

Dodatno, u okviru drugog limita na pozicijama Ministarstva pravosuđa osigurana su sredstva u iznosu od 40,0 milijuna kuna za troškove pokretanja i provođenja jednostavnog postupka stečaja potrošača (dostava, nagrada i naknada povjerenicima, sudski troškovi, troškovi izrade IT aplikacija i troškovi rada Financijske agencije), kao i na pozicijama Državnog zavoda za statistiku sredstva u iznosu od 7,4 milijuna kuna za pripremu Popisa poljoprivrede koji će se provesti u 2020. godini.

Sredstva drugog limita predviđena su i za Pravobranitelja za osobe s invaliditetom i to za opremanje novog ureda.

4.3. Izvanproračunski korisnici, trgovačka društva te druge pravne osobe u sektoru opće države

Uz državni proračun, na ukupni saldo općeg proračuna prema ESA 2010 metodologiji utječu i financijski rezultati izvanproračunskih korisnika i trgovačkih društava te drugih pravnih osoba uključenih u sektor opće države. Iz tog razloga Smjernicama je utvrđen i manjak/višak koji moraju ispunjavati te jedinice. Sukladno projekcijama iz Programa konvergencije za razdoblje 2018. - 2021. u svrhu ispunjavanja zahtjeva preventivnog dijela Pakta o stabilnosti i rastu, u tablici 7 definirane su ciljane vrijednosti salda kojih se izvanproračunski korisnici, odnosno trgovačka društva te druge pravne osobe u sektoru opće države trebaju pridržavati u nadolazećem srednjoročnom razdoblju.

Tablica 7: Manjak/višak izvanproračunskih korisnika, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba u sektoru opće države

(u mil. kuna)	2017.	Plan 2018.	Projekcija 2019.	Projekcija 2020.	Projekcija 2021.
IZVANPRORAČUNSKI KORISNICI	1.858	734	1.157	808	882
Hrvatske vode	226	336	300	300	170
Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost	131	-14	4	82	85
Hrvatske ceste	275	-271	-148	-102	90
Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	967	643	933	474	474
Centar za restrukturiranje i prodaju	44	41	68	54	63
Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje	216	0	0	0	0
TRGOVAČKA DRUŠTVA I OSTALE PRAVNE OSOBE U SEKTORU OPĆE DRŽAVE	1.674	956	1.180	1.151	1.691
Hrvatske autoceste	735	739	830	973	1.165
Aurocesta Rijeka-Zagreb	380	254	280	295	321
Hrvatska radiotelevizija	202	75	116	117	134
HŽ Infrastruktura	21	-442	-442	-391	-393
HŽ putnički prijevoz	-52	-289	-62	-306	106
Hrvatska banka za obnovu i razvitak	165	389	300	300	200
Fond za financiranje razgradnje NE Krško	172	153	158	163	158
Hrvatski operator tržišta energije	52	77	0	0	0
SVEUKUPNO	3.533	1.690	2.337	1.959	2.573

Izvor: Ministarstvo financija

4.4. Manjak/višak konsolidirane opće države

U skladu s kretanjima prihoda i rashoda svih razina općeg proračuna, prema nacionalnoj metodologiji manjak općeg proračuna u 2019. godini projicira se na razini od 0,9% BDP-a. U 2020. planira se njegovo daljnje smanjenje na razinu od 0,1%BDP-a dok će u 2021. godini zabilježiti višak od 0,3% BDP-a. Pritom će najveći doprinos ukupnom manjku općeg proračuna dati državni proračun koji će u 2019. zabilježiti manjak od 1,2%BDP-a, u 2020. od 0,4% BDP-a, a u 2021. godini očekuje se njegovo uravnoteženje. Višak prihoda nad rashodima izvanproračunskih korisnika u promatranom srednjoročnom razdoblju iznositi će u prosjeku 0,2 posto BDP-a dok će jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave bilježiti višak od 0,1 posto BDP-a godišnje.

Kada se ovim veličinama pridodaju prilagodbe nacionalne metodologije računskog plana metodologiji ESA 2010 te projekcije manjka/viška trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba koje su statistički

uključene u sektor opće države, očekuje se da će planirani manjak općeg proračuna iznositi 0,4% BDP-a u 2019. godini. U 2020. projicirano je uravnoteženje proračuna dok se u 2021. godini očekuje višak od 0,5 posto BDP-a.

Tablica 8: Manjak/višak općeg proračuna u razdoblju 2017. – 2021., nacionalna i ESA 2010 metodologija

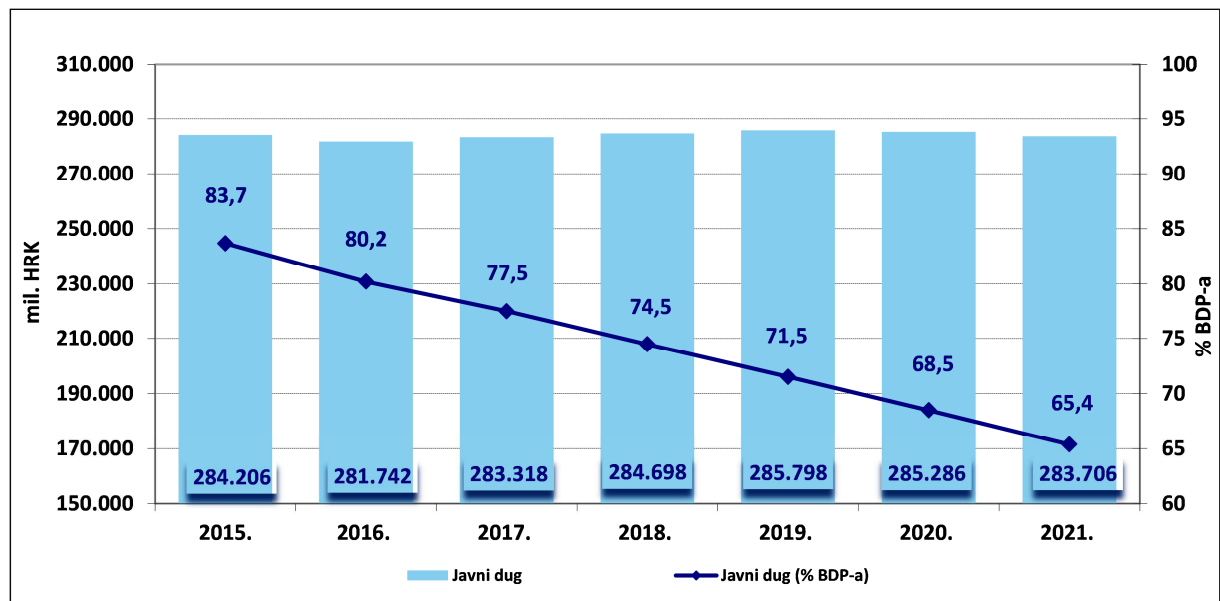
(u mil. kuna)	2017.	Plan 2018.	Projekcija 2019.	Projekcija 2020.	Projekcija 2021.
DRŽAVNI PRORAČUN					
Ukupni prihodi	122.707	129.030	134.203	139.008	141.109
% BDP-a	33,6	33,7	33,6	33,4	32,5
Ukupni rashodi	124.999	133.349	139.099	140.624	140.991
% BDP-a	34,2	34,9	34,8	33,8	32,5
Ukupni manjak/višak	-2.292	-4.319	-4.896	-1.616	119
% BDP-a	-0,6	-1,1	-1,2	-0,4	0,0
IZVANPRORAČUNSKI KORISNICI					
Ukupni manjak/višak	1.543	734	1.157	808	882
% BDP-a	0,4	0,2	0,3	0,2	0,2
KONSOLIDIRANA LOKALNA DRŽAVA					
Ukupni manjak/višak	-297	333	300	300	104
% BDP-a	-0,1	0,1	0,1	0,1	0,0
OPĆI PRORAČUN, nacionalna metodologija					
Ukupni manjak/višak	-1.046	-3.252	-3.439	-508	1.104
% BDP-a	-0,3	-0,9	-0,9	-0,1	0,3
TRGOVAČKA DRUŠTVA I OSTALE PRAVNE OSOBE U SEKTORU OPĆE DRŽAVE					
Ukupni manjak/višak	1.674	956	1.180	1.151	1.691
% BDP-a	0,5	0,2	0,3	0,3	0,4
OSTALE PRILAGODBE					
Ukupni manjak/višak	2.127	261	554	-545	-634
% BDP-a	0,6	0,1	0,1	-0,1	-0,1
KONSOLIDIRANA OPĆA DRŽAVA, ESA 2010 metodologija					
Ukupni manjak/višak	2.756	-2.035	-1.705	98	2.161
% BDP-a	0,8	-0,5	-0,4	0,0	0,5

Izvor: Ministarstvo financija

4.5. Stanje i projekcija kretanja javnog duga

Nakon što je udio javnog duga u BDP-u smanjen s 83,7% BDP-a krajem 2015. na 80,2% BDP-a u 2016. odnosno 77,5% BDP-a u 2017., očekuje se kako će udio javnog duga u BDP-u krajem 2018. iznositi 74,5% BDP-a odnosno zabilježiti smanjenje za 3 postotna boda. U skladu s kretanjem manjka/viška općeg proračuna očekuje se daljnje smanjenje udjela javnog duga u BDP-u i to na 71,5% BDP-a u 2019., 68,5% BDP-a u 2020. te 65,4% BDP-a u 2021. godini. Ovime se ispunjavaju zahtjevi iz preventivnog dijela Pakta o stabilnosti i rastu, što bi trebalo doprinijeti povratku kreditnog rejtinga na razinu investicijskog te trajnom smanjivanju tereta duga.

Grafikon 1: Javni dug u razdoblju 2015. – 2021.

Izvor: DZS, HNB, Ministarstvo financija